

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 12 Kasım 2019
Sayı : 1382

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 13/11/2019
Sayı: -120.10-E.00000564862

0000564862

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Sosyal güvenlik hakkı tarihsel bir hak olup vazgeçilmez bir niteliğe sahiptir. Emekliler de sosyal güvenlik hakkının en önemli hak sahiplerindendir. Ancak son yıllardaki hükümet politikaları ve derinleşen ekonomik krizle birlikte emeklilerimizin yaşadığı sorunlar da büyümektedir. Son yıllarda, sosyal güvenlik hakkına yönelik tehditlerin sayısı ve hak kayıplarının ortaya çıkma sıklığı artmaktadır. Bu bağlamda, hükümetin sosyal güvenlik politikalarında son yıllarda görülen uygulamalar neticesinde oluşan hak kayıplarının tespiti, hakkaniyet ve eşitlik ilkeleri gözetilerek düzenlenmesi gereken intibak yasasının kanunlaşması, emekli ikramiyelerine yapılacak zam oranının asgari ücret zammı oranına eşitlenmesi ve emeklilerin haklarının tam ve eksiksiz biçimde sunulabilmesi adına gereken tüm tedbirlerin araştırılması için Anayasa'nın 98., İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri uyarınca Meclis Araştırması yapılmasını arz ve talep ederiz.

Gülizar BİGER KARACA

Denizli Mu.

Gülizar

Cengiz GÖKÇEL

Malatya Mu.

Veli AĞBABA

Malatya Milletvekili

Özgür ÇELİK

Gaziantep Mu.

Barış KUTLU

Barış KUTLU

ONUR SAL ADIGÖZEL

İst. Mu.

Av. Dr. M. Serhan TAVRIKUL

İstanbul Mu.

Abdullah ZUBAYR

Abdullah ZUBAYR

Av. Dr. M. Serhan TAVRIKUL

Antalya Mu.

İRTAN KAPLAN

Gaziantep Mu.

U. Bakan

Murat BAKAN

İzmir Mu.

0000564862

Mugla Mv.

Mugla Mv. / Mugla Mv.

[Handwritten signature]

İsmail Mv.

Mehmet Ali GELERİ

Ordu Mv.

Seyit COŞKUN

[Handwritten signature]

Niğde Mv.

Doğru Mv.

[Handwritten signature]

Tahsin TARKAN

Kocaeli Mv.

Ankara Mv.

Osman TASCİER

Tam

Mehmet Ali GELERİ

[Handwritten signature]

Sekir TAPAL

İzmir Mv.

1382 Seyit Mehmet Anıtları İnşaatı

GEREKÇE

Emekliler ile hak sahibi dul ve yetimler için 5510 sayılı Sosyal Sigortalar Genel Sağlık Sigortası Kanununa 11/5/2018 tarih, 7143 sayılı Kanunun 23. maddesi ile ilave edilen geçici 18. maddesinin 1. fıkrasında “*Kurumca bu Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca gelir ve aylık ödemesi yapılanlara, ödemenin yapılacağı tarihte gelir ve aylık alma şartıyla, Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı’nda 1.000’er TL tutarında bayram ikramiyesi ödenir.*” ibaresi yer almaktadır. Böylece 2018 yılından itibaren yılda iki kez “bayram ikramiyesi” ödenmesi kararlaştırılmıştır. Fakat ikramiye tutarı 1.000 TL olarak tespit edilmiş ve bu tutarın ilerleyen yıllarda hangi oranda artırılacağına ilişkin bir düzenleme yapılmamıştır. Öte yandan yıllık enflasyon oranı %20’ye ulaşmıştır. Cumhurbaşkanı’nın 2019 yılı için aldığı zam oranının %26, asgari ücretlilerin aldığı zam oranının %26.04 olduğu da düşünüldüğünde emekli ikramiyelerine yapılacak artış oranının asgari ücrete yapılan zam oranına göre belirlenmesi gerekmektedir. Emekli ikramiyelerine zam yapılmaması, ikramiyelerin yüksek enflasyona yenik düşmesine neden olacaktır. Türkiye’nin mevcut ekonomik durumu düşünüldüğünde bu artışın yıllık olarak yapılması hem hakkaniyetin hem de hukukun ve eşitliğin bir gereğidir.

Bunun yanında, sayıları 300 bini bulan, emekli sandığı dışında özel emeklilik sandıklarından emekli aylığı alanlara emekli ikramiyesi verilmemektedir. En az 10 banka, 6 sigorta şirketi ile TOBB ve ona bağlı odalardan emekli olanlar emekli ikramiyesinden yararlanamamaktadır. Bu durum, eşitlik ilkesine açıkça aykırıdır. Emekli ikramiyesi hakkından yararlanamayan emeklilerimizin bu konudaki mağduriyetin ortaya çıkarılması ve çözümlenmesi gerekmektedir. Devletin, vatandaşları arasında eşitsiz uygulamalardan kaçınması bir zorunluluktur. Bu nedenle emekli ikramiyesi ödemeleri, istisnasız tüm emeklilerimize verilmelidir.

Türkiye’de işsizlik TÜİK’in açıkladığı şubat ayı verilerine göre %14.7’ye yükselmiştir. İşsizliğin bu denli yüksek olduğu bir dönemde emeklilerimizin istihdam edilmesini mümkün kılabilecek bir ekonomik düzlemden bahsetmek mümkün değildir. Bu anlamda emekli maaşları, emeklilerin geçimini sağlamalarını sağlayan asli unsur durumundadır. Bu nedenle emekli maaşlarına yapılan zammın, enflasyona yenik düşmesi emeklilerimizin hayatını doğrudan etkilemektedir. Yıllarca çalışmanın getirdiği yükü, emeklilerin sırtına geri yüklemek sosyal devlet anlayışına ters düşmektedir. Emeklilerimizin ekonomik kriz koşullarında geçimlerini sağlamaları için ikramiyelerin yıllık olarak zamlandırmasının yanı sıra emekli maaşlarının da enflasyonun üzerinde zamlandırılması gerekmektedir.

Emekli maaşları emeklilerimizin yıllarca çalışarak devlete yaptıkları prim ödeme karşılığıdır. Emekli maaşlarıyla ilgili düzenlemeler ve emeklilerimizin yaşadığı ekonomik sorunların çözümü konuları değerlendirilirken emeklilerimizin yıllarca biriktirdikleri emeklerinin asli olarak gözetilmesi gerekmektedir. Emeklilerin hakkı olanın eksiksiz biçimde emeklilere geri verilmesi adaletin, hakkaniyetin ve hukukun bir gereğidir.

Ayrıca, emekli aylıklarında 2000 öncesi emekliler ile 2000 sonrası emekliler arasında, maaş hesabında kullanılan katsayılardan kaynaklı ciddi bir farklılık sözkonusu olup, uzun zamandır emekliler İntibak yasası ile yapılacak düzenlemeyi beklemektedirler. Aynı prim günü ve eşit şartlarda emekliliğe hak kazanmış olanlarda, 2000 öncesi ve sonrası bağlanan maaşlarda 400 liraya varan farklar bulunmakta ve yıllardır bu eşitsiz durumu giderecek hiçbir düzenleme yapılmamaktadır. 2000 öncesi, 2000-2008 arası ve 2008 sonrası dönemde emekliliğe hak kazanmış kişilerde aylık bağlama oranları değişmekte ve emeklilik zamanına göre 3 farklı emekli aylığı çıkabilmektedir. Bu eşitsizliği gidermek ve maaşlarda eşitlik sağlayacak düzenlemeyi bir an önce yapmak ve emeklilerin geçmiş kayıplarını da karşılamak gerekmektedir.

Başka bir hususta malulen emeklilerin düşük prim günden kaynaklı oldukça düşük olan emekli maaşlarının tekrar düzenlenmesi konusudur. Bu kişilerin tekrar çalışma ve emekli maaşı dışında başka bir gelir kaynağı yaratma imkanı bulunmamaktadır. Malulen emeklilerin de aylık oranlarının yükseltilmesi ve yaşanabilir bir seviyeye getirilmesi gerekmektedir.

Ekonomik sorunlar, emeklilerimizin hayatını olumsuz etkileyen asli sorun olsa da tek sorun değildir. Emeklilerimiz sosyal hayatın içinde gereken alanı bulamamaktadır. Emeklilerimizin sağlığa ulaşım konusunda yaşadığı sorunlar da devam etmektedir. Bu sorunlar emeklilerimizin mutlu olmasını engellemektedir. DİSK'in yaptırdığı araştırmaya göre emeklilerimizin %75'inden fazlası mutsuz olduğunu söylemektedir. Emeklilerimizin mutluluğunu ve huzurunu sağlamak, sosyal devletin öncelikli sorumluluklarından biridir.

